

2 0 1 6

Kultúra és művészet

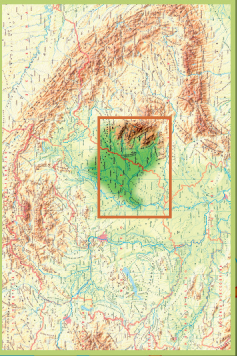
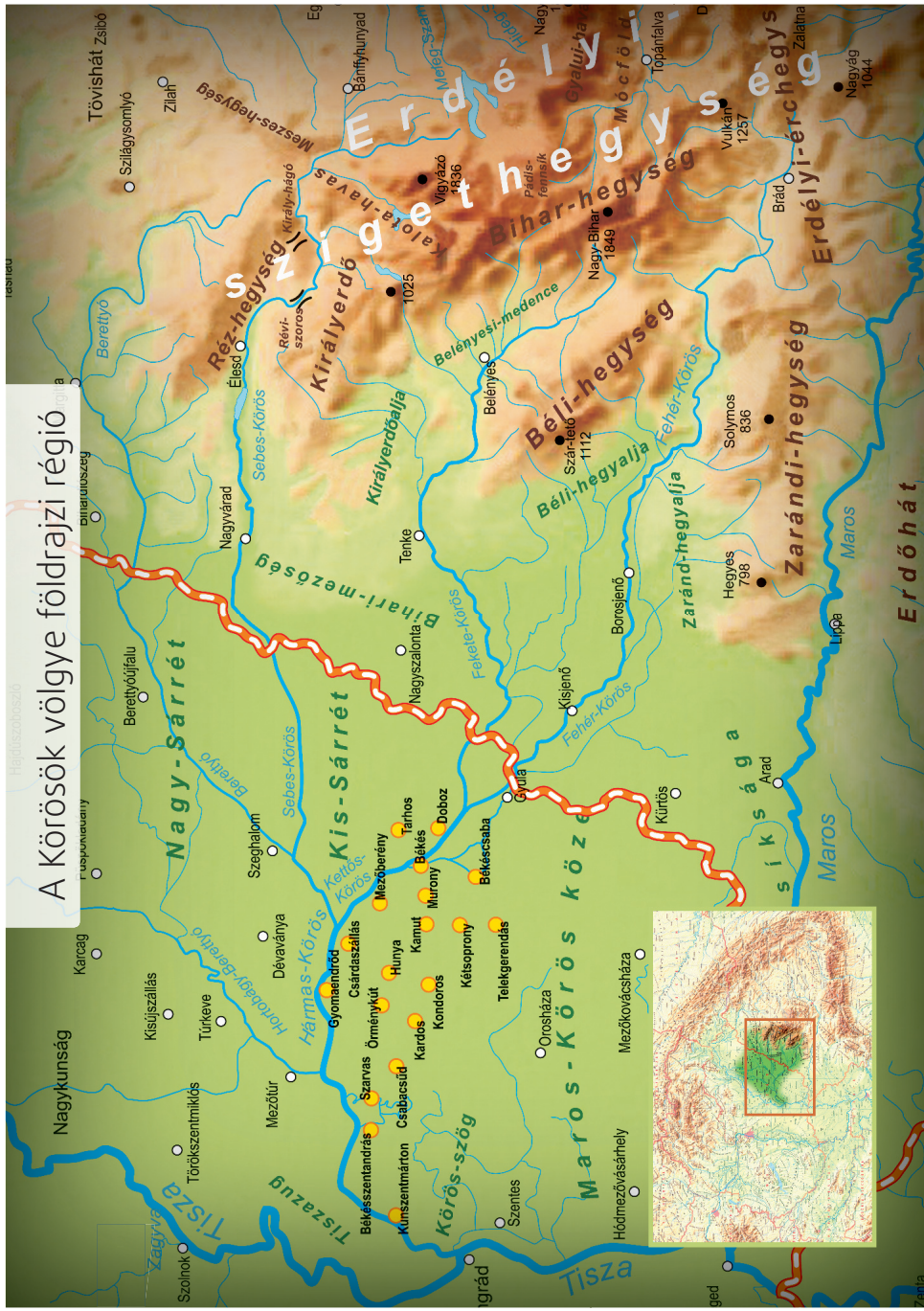
a Körösök völgyében

◆ KÖRÖS-VÖLGYI FÜZETEK 6. ◆

A Körösök völgye földrajzi régió

Kedves Látogató!

Egy olyan kiadványt tartasz a kezében, amely egy képzeletbeli utazásra hív Békés megye határain belül és azon túlra. Ha még pontosabbak szeretnének lenni, akkor a Körösök völgyébe és az Alföld szívébe invitálunk. Közös kalandozásunk során feltárulnak előtted a kisebb-nagyobb települések sokszor rejtett természeti és kulturális kincsei, de a következő oldalak hasábjairól azt is megtudhatod, hogy a békésieket miért hívják „madzagosoknak”, vagy Szarvason a folyó partján miért mered az utazókra a capitoliumi farkas.

A Körösök völgye jelentős része már az őskorban lakott volt, viszont a természeti csapások és a történelem viharai nem kímélték ezt a vidéket. Azonban mindezek a próbák hozzájárultak ahhoz, hogy erős, nemzetiségi és kulturális szempontból is színes települések épüljenek a romok fölé. Kevés olyan tájegység akad Magyarországon, ahol hat különböző náció tud békében együtt élni, és a lehetőségeket meg-

ragadva képes építeni a közös jövőt. A Viharsarok e különös szegletében magyarok, szlovákok, svábok, cigányok, románok és szerbek ápolják és örökölik tovább a rohanó hétköznapokban is népük kulturális értékeit, hiedelemvilágát és népszokásait. Az utóbbi években a hagyományápolás még nagyobb erőre kapott, így a népi mesterségek, a népzene és a néptánc szinte valamennyi rendezvényen előtérbe került, ezzel is felelevenítve egy olyan letűnt kort, amelynek értékeit érdemes a jelenben is elültetni. De a modern kori művészetek képviselői nélkül sem mutatna ez a térség ilyen színes képet. A nemrégiben Békéscsabán felépült kulturális központ is az együttélés és a közös alkotás fontosságát hirdeti egy olyan világban, ahol egyre inkább teret hódít a virtuális valóság.

A következő oldalakon kulturális kóstolót nyújtunk azokból az értékekből, amelyeket érdemes megizlelni. Jó barangolást!

Kocsis Klára

Békéscsaba

Békéscsaba neve a Kolbászfesztivál indulása óta szinte összeforrt a rendezvénnyel, de a város a hamisítatlan gasztronómiai remek mellett bővelkedik kulturális és szakrális értékekben egyaránt. A 19. századi romantikus-realista festészet legkiemelkedőbb alkotója, Munkácsy Mihály ezer szállal kötődött a városhoz. Munkácsyának legteljesebb gyűjteménye és személyes relikviái találhatóak a róla elnevezett múzeumban kialakított emlékszobában. A Munkácsy Emlékházban, melyet 1994-ben, a művész születésének 150 éves évfordulóján nyitottak meg, a festő munkásságát 21 képpel reprezentáló kiállítást rendeztek be.

A város kulturális kínálatában kiemelt szerep jut a szlovák kulturális örökség és hagyományok ápolásának. Békéscsaba megőrizte a szlovákság építészeti örökségét, népművészetét, melyre kitűnő példa a Garay utcában található Szlovák Tájház. A Békési Úti Közösségi Házak épületegyüttesében működő Meseházban Schéner Mihály képzőművész több évtizedes munkásságának válogatott gyűjteménye, Lenkefi Konrád bábfiguráiból összeállított bábkiállítás és Ványai János, hajdani békéscsabai fazekasmester kiállítása látható. Jankay Tibor békéscsabai születésű képzőművész a városnak adományozta hagyatékát, melyből ízelítőt a Csaba Center III. emeletén lévő Jankay Gyűjtemény és Kortárs Galériában kaphatnak az érdeklődők. A Gyulai úton működő Csabai Tanya és Gabonatortészeti Kiállítóhelyen a gabonatermesztés és -feldolgozás mozzanatait ismerhetik meg a látogatók.

Békéscsaba kulturális életében vezető szerepet játszik a Jókai Színház, amely az Alföld első közsínházaként nyitotta meg kapuit a 19. század végén. Az eklektikus stílusban épült, 640 férőhelyes nézőtérrel rendelkező színház országos hírű állandó társulattal rendelkezik, de repertoárjában csemegézhetünk szlovák, román és szerb vendégtársulatok előadásából is. A sétálóutcában található, felújított Ibsen Házban működik a gyermekek nagy öröme a Napsugár Bábszínház.

Békéscsaba hét templommal és egy zsinagógával is büszkélkedhet. A város jelképe Közép-Európa legnagyobb evangélikus temploma, az empire stílusban épült evangélikus nagytemplom és a város legrégebbi temploma, a műemlék jellegű evangélikus kistemplom. Ma a két templom együttes megjele-

nítése a város jelképe. Különlegessége miatt kiemelhető az erzsébethelyi Jézus szíve templom, melyet Patay László 530 bibliai alakot felvonultató seccója tesz egyedivé. Munkájáért a festő a legmagasabb pápai kitüntetésben részesült. Ugyancsak ikonikus a belvárosi katolikus templom, amelynek kettős tornya és téglalafalai már messziről megragadják az utazók figyelmét. A Széchenyi ligeti zsidó temető szomszédságában új zsinagógával büszkélkedhet a hitközség.

További információk:

Békési Úti Közösségi Házak

5600 Békéscsaba, Békési út 15–17.
+36 66 326 370 • mesehaz@mesehaz.hu
www.mesehaz.hu

Csabagyöngye Kulturális Központ

5600 Békéscsaba, Széchenyi u. 4.
+36 66 449 222 • info@csabagyongye.com
kozonsegszolgalat@csabagyongye.com
www.csabagyongye.com

Munkácsy Mihály Múzeum

5600 Békéscsaba, Széchenyi u. 9.
+36 66 328 040 • mmm@bmmi.hu
www.munkacsy.hu

Munkácsy Mihály Emlékház

5600 Békéscsaba, Gyulai út 5.
+36 66 442 800 • emlekhaz.bekescsaba@museum.hu

Jankay Gyűjtemény és Kortárs Galéria

5600 Békéscsaba, Andrásy út 37/43.
+36 66 650 760 • jankaygaleria@jankay.hu
www.jankay.hu

Jókai Színház – szervezőiroda

5600 Békéscsaba, Andrásy út 1–3. (Ibsen Ház)
+36 66 519 550 • jokaiszinhaz@jokaiszinhaz.hu
www.jokaiszinhaz.hu

Gabonamúzeum

5601 Békéscsaba, Gyulai út 65.
+36 66 441 026

Békés

A Körösök fővárosának és a hidak városának is nevezik. Utóbbi elnevezést azzal vivta ki, hogy összesen 21 híd ível át a várost keresztülszelő Élővíz-csatorna felett. A várostól alig pár kilométerre található Dánfoki Üdülőközpont az elmúlt években komoly felújításon esett át, és nyaranta különböző szabadterei rendezvényeknek ad otthont.

Békést szokás még „Madzagfalvaként” is emlegetni, mert egy legenda szerint a régi békésiek körbekerítették a várost madzaggal, hogy ne hallatszódjon ki a harangszó. E történetből kiindulva indították el hagyományteremtő szándékkal 1998-ban a Madzagfalvi Napokat, amely a város egyik legnagyobb rendezvénye. E pár napban a helyi értékek felvonultatása mellett bonyolítják le az elszármazottak találkozóját is.

A Békés-tarhosi Zenei Napok a magyar komolyzenei élet egyik legrangosabb eseménye. Több mint három évtizede Gulyás György indította útjára, és a tarhosi Zenepavilon ad neki otthont. Minden évben nagy attrakciónak számít a Kecskeméti Gábor Kulturális Központban megrendezett „Én hangom” tehetségkutató verseny is. A kulturális központ szórakoztató programok szervezése mellett számos amatőr művészeti csoport munkáját segíti, de nem merülnek feladásba a békési népdalok, a hímzés és a kosárfonás sem.

A nemzetiségi és vallási szempontból is sokszínű város történelme olyan közgyűjteményekben öröklődik tovább az utókorra, mint a Jantyk Mátyas Múzeum, a békési tájház, a Pálinkacentrum vagy a kosárfonó üzem. A helyi kultúra ápolásában a civilek is kulcsszerepet játszanak közösségeikkel.

i **További információk:**
**Békés Városi Kecskeméti Gábor Kulturális,
Sport- és Turisztikai Központ**

5630 Békés, Jantyk M. u. 23-25. • +36 66 411 142
bekesikultura@bekesikultura.hu
www.bekesikultura.hu

Békés Városi Jantyk Mátyas Múzeum

5630 Békés, Széchenyi tér 6. • +36 66 411 943

Békés Tájház és Skanzen

5630 Békés, Durkó u. 8. • +36 66 411 943

Tarhos

A település életében az igazi fellendülést az hozta meg, mikor a Wenckheim család megörökölte a majorságot. A műemlékvédelem alatt álló park ölelte kastélyuk hazánk első állami ének- és zenei általános iskoláját működtette az 1946/47-es tanévtől. Később bentlakásos zenegimnáziummá és zeneművészeti szakiskolává fejlesztették. A Zenepavilont Kodály Zoltán adta át 1953. május 1-jén. Egy évre rá egy miniszteri rendelettel azonban megszüntették az iskolát. Helyén gyógypedagógiai intézetet létesítettek, amely 2008-ban zárta be kapuit.

A zenei hagyomány azonban nem merült feledésbe. 1976 óta itt rendezik a Békés-Tarhosi Zenei Napokat, amelynek 2007 óta kísérőrendezvénye a Körösök Völgye Folklórfesztivál. Ugyanebben az évben az alapító, Gulyás György munkásságát Magyar Örökség díjjal jutalmazták.

További információk: Tarhosi Községi Könyvtár

5641 Tarhos, Petőfi u. 29. • +36 30 677 1679
konyvtar@tarhos.hu

Doboz

A megye legrégebbi települését 1075-ben említik először az oklevelek. A Kettős-Körös partján fekvő nagyközségben a Széchy Tamás Emlékház és Helytörténeti Gyűjtemény a Dobozon született sportembernek és a népi kismesterségeknek állít emléket. A központban várja látogatóit a Dobozói Községi Ház és Könyvtár, amely turisztikai pontnak is helyet ad. A nagyközség legnagyobb rendezvénye a Mézes Fesztivál.

Kiemelkedő épített örökség a Wenckheim család kastélya és kastélyparkja a neoromán stílusú kápolnával és kriptával, valamint az Ybl Miklós tervei alapján készült magtár, amely már messziről felkelti a figyelmet. A református templom a késő barokk stílusjegyeit viseli. 1912-ben orgonával gazdagodott, amely műemléki védelem alatt áll.

További információk:

Dobozói Községi Ház és Könyvtár

5624 Doboz, Hunyadi tér 1. • +36 66 268 299
muvelodesihaz@doboz.hu • www.muvelodesihaz.doboz.hu

Széchy Tamás Emlékház és Helytörténeti Gyűjtemény

5624 Doboz, Marx u. 20.
www.szechytamaselekhaz.webnode.hu

Mezőberény

Mezőberény az Árpád-kor előtt lakott volt, azonban a történelem viharai a későbbi mezővárost sem kímélték, így az 1700-as években Harruckern báró irányítása alatt született újjá. Első telepesei szlovákok voltak, őket a svábok követték, majd legvégül a környékbeli településekről és szomszédos megyékből érkeztek ide új lakosok. A három népcsoport egészen a 20. század közepéig elkülönült egymástól, főként kulturális értelemben.

Itt működött a megye első evangélikus gimnáziuma, a Wenckheim-kastély pedig pár évig leánynevelő intézetnek adott otthont. Itt nevelkedett Szendrey Júlia, Petőfi Sándor felesége is. A kastélyban jelenleg helytörténeti gyűjtemény tekinthető meg, míg a korabeli gyógyászattal a Patika múzeumban ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

Petőfinek itt élt unokatestvére és jó barátja, Orlay Petrich Soma, akit a magyar történelmi festészet kiemelkedő alakjaként tisztelnek. Nevét a helyi kulturális központ őrzi.

A költő Berényből indult el végső útjára, és itt vetette papírra utolsó költeményét is. Emlékét több köztéri szobor, műalkotás, intézmény és utcanév őrzi.

Mezőberény sajátos arculatát a századfordulón nyerte el. Akkoriban épült a Magyar Király Szálló, a Városháza, egy sor magánház historizáló stílusban és a katolikus templom is.

A város legnagyobb rendezvényét, a Berényi Napokat augusztusban tartják, melyen egyaránt felcsendülnek magyar és szlovák dalok, és a hímzés is helyet kap a szórakoztató programok mellett. A ligetben a Madarak Háza Látogatóközpont, és nem messze tőle strand várja a pihenni vágyókat.

További információk:
Orlay Petrich Soma Kulturális Központ

5650 Mezőberény, Fő út 6. • +36 66 515 553
opskk@mezobereny.hu • www.opskk.mezobereny.hu

Muzeális gyűjtemény

(a Wenckheim-Fejérváry-kastélyban)
5650 Mezőberény, Fő út 1-3.

Patika Múzeum

5650 Mezőberény, Luther u. 1. • +36 66 522 410

Kétsoprony

Kétsoprony neve ósláv eredetű, karámot, fészert jelent. A községben világháborús emlékművekkel és milleniumi csobogóval tisztelegnek többek között az elődök emléke előtt. Augusztusban a Szent István Napokon búcsúval és népművészeti kavalkáddal várják a látogatókat, 2012 óta hagyományteremtő amatőr művészeti fesztivált rendeznek, ahol a népzene és néptánc mellett a modern művészeti ágak és képviselőik is bemutatkozhatnak.

Művelődési Ház és Könyvtár

5674 Kétsoprony, Dózsa Gy. út 22.
+36 66 246 082 • muv.haz@kktv.hu

Telekgerendás

A település a Békéscsaba–Szeged főközlekedési vonalba esik. Az ott élő szlovákok a színes civil életből alaposan kiveszik a részüket. Hagományait a Szlovák Nemzetiségi Klubban, pávakörben és citerazenekarban is ápolják. 1992-ben szentelték fel evangélikus templomukat, amely a vallási élet központja. Művelődési házuk Teleházként is működik, és a könyvtárnak is helyet ad. Az utóbbi években a ház adott otthont az Országos Nyugdíjas Ki mit tud? regionális elődöntőjének.

Telekgerendási Teleház

5675 Telekgerendás, Dózsa Gy. u. 14.
+36 66 482 122 • telehaz@telekgerendas.hu
www.telekgerendas.hu/telehaz/

Hunya

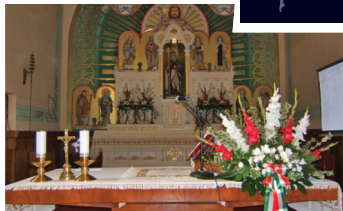

Az alig 700 főt számláló település 1947-ben vette fel a Hunya nevet az 1800-as évek végén emelt templom építéséhez telket adományozó Hunya József tiszteletére. Ez a katolikus templom azonban 1999-ben egy villámcsapás miatt leégett, helyére újat építettek közös összefogással. Fiatalsági klubot is alapítottak. Hunya József tiszteletére a település levén műemléke nincs, de egy magánkézben lévő falumúzeumban a tanyasi élet jellegzetes eszközei megtekinthetők. A kis közösség ereje és összetartása a családi napon is megmutatkozik, ahol a kilátogatókat kézműves-foglalkozásokkal, játszóházzal és színvonalas műsorokkal várják.

Hunya Község Önkormányzata

5555 Hunya, Rákóczi u. 19. • +36 66 294 141
hunya_önkorm@tvn.hu • www.hunya.hu

Kamut

Az alig 1100 főt számláló település Békéscsábától 15 kilométerre fekszik. Katolikus temploma 1997-ben épült a Kocsor-dombon, ahol 2002-ben Kamut kunhalmának a helyi megyegyűlés 450. évfordulóján emléket állítottak. Tájháza és kuriózumnak számító struccfarmja magánkézben van. Kamut pár éve azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy közparkját a népszerű internetes portál után Index.hu-nak keresztelték. Évről évre ez a közterület ad otthont a falunapnak is.

Művelődési Ház • 5673 Kamut, Petőfi S. u. 47.
+36 66 428 311 • muvhaz@kamut.hu

Murony

A település nevének jelentése hangyaboly. A szomszédos falvakhoz hasonlóan a Wenckheim családnak és Megyeri Sándor, egykori birtokosnak köszönheti felvirágzását. Magyaros stílusban épült tornacsarnokát 1995-ben, felújított művelődési házat 2007-ben adták át. A Szent Annáról elnevezett kápolnáját 1861-ben emelték, a vételi szerződést Jantyk Mátyás adományozó írta alá. A templom is Szent Anna nevét viselte, azonban a belvíz miatt lebontották, az új épületet pedig 2002-ben szentelték fel.

Murony Község Önkormányzat Képviselő-testületének Művelődési Háza és Könyvtára
5672 Murony, Szarvasi u. 1/4. • +36 66 427 209
k1972@koznet.hu • muvhaz.murony.hu

Csárdaszállás

A mai nagyközség az egykori köröstarcsai tanyákból nőtte ki magát. A régészeti feltárások több ezer éves szarmata település nyomaira bukkantak itt az egyik homokbánya területén. A feljegyzések szerint a tanyaközpontban már az 1800-as években működött hat elemi iskola a református egyház fenntartásában. Főbb látványosságai a település határában található kunhalmok; a Hármaskörös holtágainak kanyarulataiban tanyamúzeum, csónakázó és vadspark várja a kikapcsolódni vágyókat.

Polgármesteri hivatal
5621 Csárdaszállás, Petőfi u. 17.
+36 66 426 066 • csardaszallas@atrtnet.hu
www.csardaszallas.hu

Gyomaendrőd

Az egykori mezővárosban a falusi múlt elemei, az antik képzőművészeti alkotások és a régi épületek egyaránt a városi örökség részét képezik. Endrőd főterének díszé a barokk stílusú Szent Imre katolikus templom és az előtte található Nepomuki Szent János-szobor.

A város néprajzi és helytörténeti hagyományait mutatja be az Endrői Tájház és a mellette lévő helytörténeti gyűjtemény. Szobáiban jellegzetes endrői szöttesek és gazdálkodási eszközök idézik a paraszti világot. Az épületben régészeti kiállítás, Tímár Máté-emlékszoba, Kun Kovács László etnofotográfus fotótárlata, valamint asztalos- és csizmadiaműhely várja a látogatókat. A kiállítóhely kézműves- és gasztronómiai bemutatókkal múzeum-pedagógiai programokat is nyújt.

A Templom-zugi-holtág partján kialakított Halászzati és Történelmi Élménypark a halászmesterség történetét, eszközeit, gasztronómiáját és a vízi életet mutatja be.

A Fő úton található az 1800-as évek második felében emelt evangélikus és neoromán stílusú katolikus templom. A főtéren két fontos épület áll. Az egyik a copf stílusú református templom, míg a másik a klasszicista városháza. A gyomai városrész éke Kner Imre neobarokk stílusú egykori lakóháza, melyben 1970 óta az ország egyetlen nyomdaipari múzeuma működik. Szemben a Vidovszky Béla Helytörténeti Gyűjtemény Városi Képtár várja látogatóit, ahol a gyomai születésű Vidovszky Béla festményei, Corini Margit alkotásai, Pásztor János szobrai és Illéssy Péter grafikái tekinthetők meg az időszak kiállítások mellett.

i További információk:

Kner Nyomdaipari Múzeum

5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 16.
+36 66 887 424 • knermuzeum@gyomaikner.hu
www.gyomaikner.hu

Endrői Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény

5502 Gyomaendrőd, Sugár út 20.
+36 70 635 33 45 • tajhaz@gyomaendrod.hu

Vidovszky Béla Helytörténeti Gyűjtemény Városi Képtár

5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 11. • +36 66 282 067

Kondoros

A Szarvastól 25 kilométerre fekvő nagyközség nevének hallatán sokaknak rögtön a betyárvilág jut eszébe. A híres kondorosi csárdában hajdanán valóban visszatérő vendég volt Rózsa Sándor társaival. Az 1784-ben épült barokk csárda ma múzeumként működik. Az éttermi részben hamisítatlan alföldi étek várják a betérorokat. A Szent Iván-i programok és az augusztusi Betyár Napok a Kondorosi Csárda mellett eseményeinek is ez a pusztai romantikával átszőtt épület és környéke ad otthont.

Petőfi Sándor öccsét, Istvánt, a kondorosiak a település egyik alapítójaként tisztelik, míg első bírájának, Dérczy Ferencnek nevét őrzi a könyvtár és közművelődési intézmény. A kulturális életet mintegy félszáz civil szervezet teszi még pezsgőbbé, amelyek között a szlovák hagyományörzők is megtalálhatók. A Legendák Földje Alapítvány is sokat tesz Kondoros nevének öregbitéséért. Épített örökségüket gazdagítja a Batthyány-vadászkastély, valamint egy evangélikus és egy katolikus templom. A főtéri kutak – gémes-, artézi és díszkút – sajátos módon érzékeltetik az idő múlását.

 További információk:

Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény

Telephely: 5553 Kondoros, Hősök útja 25.

(művelődési ház, konferenciaterem)

5553 Kondoros, Iskola utca 2/6. (könyvtár)

+36 66 388 856 • kondoros@vk-kondoros.bibl.hu

www.betyarnap.hu

Kondorosi Csárda

5553 Kondoros, Hősök útja 23.

+36 66 388 910 • www.kondoroscisarda.hu

Batthyány-Geist-kastély

Kondoros és Nagyszénás között, az orosházi út mellett, a település központjától 6 km-re.

Kondorosi Táj- és Alkotóház

5553 Kondoros, Ady Endre u. 12.

+36 66 388 160 • kondorositajhaz@gmail.com

Csabacsúð

A Szarvastól délre fekvő települést a megye legmondozottabb településeként emlegetik. Az évszázadok során Trefort Ágoston és Eötvös József is megfordult itt. Utóbbi birtokán uradalmi népiskola létesült. A második világháborút követően szlovákok is új otthonra leltek náluk. A község határában áll az Ybl Miklós tervezte magtár, amelyet ma is a rendeltetésének megfelelően használnak. A hívek evangélikus és római katolikus templomban is gyakorolhatják hitüket. Ez utóbbi ékssége a 70 kg-os Jézus szíve harang. Művelődési házuk 2012-ben újult meg.

Csabacsúð – Művelődési Ház

5551 Csabacsúð, Szabadság u. 38–40. • +36 66 536 423

Kardos

Kardos egykor Szarvas külterülete volt. A „Kondorosi Holdak” nevű tanyaközpontból alakult ki, 1989-ben vált önálló településsé. A tanyasi élet napjainkban is meghatározó: a bel- és külterületeken élők száma közel azonos. Lakosainak döntő többsége szlovák származásúnak vallja magát. A szlovák klub mellett több civil szervezet is tevékenykedik. Számukra a művelődési ház és az integrált közösségi szolgáltatótér biztosít helyet. Főbb nevezetességük a Csabai úton 1923-ban felszentelt harang, amelyen a Szózat első sora olvasható.

Kardos IKSZT • 5552 Kardos, Árpád u. 16.

+36 66 292 071 • iksz.zsofi@gmail.hu

Örménykút

Nevét arról a kútról kapta, amelynél az Erdélyből Pestre tartó örmény kereskedők itatták jószágait. A régészeti kutatások szarmata, szkíta és Árpád-kori leleteket is feltártak. Harruckern báró irányítása alatt vált élhető településsé az 1700-as években. Az egykor pezsgő majorbéli életre a folyamatos felújítások alatt álló Bakulya sori szélmalom is utal, amelyen kívül az egykori iskola udvarán található harangláb szolgál látványossággal.

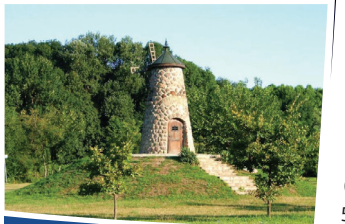
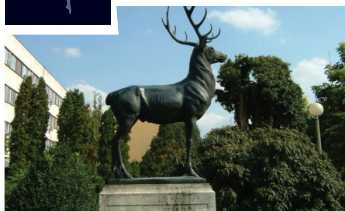

Örménykút – Könyvtár

5556 Örménykút, Dózsa Gy. u. 26. • +36 66 293 101

Szarvas

A várost már Anonymus is említi mint Szarvas-halmot. Tessedik Sámuel, a város evangélikus lelkésze, agrárreformer, itt alapította Európa első gazdasági iskoláját. Egykori iskolájában múzeum működik, amely az ő munkássága előtt is tiszteleg.

A város sokat köszönhet az olasz származású Bolza családnak is, amelynek tagjai a Körös partján kastélyokat emeltek. A több mint 1600 féle növényt számláló arborétum alapját Bolza József „fáskertje”, a Pepi-kert adta. Szarvas a történelmi Magyarország közepe volt. A millennium évében egy négy emlékművet magába foglaló emlékutat avattak, melynek a várost átszelő Körös-holtág medréből kiemelkedő, magyar királyok koronáját ábrázoló Ezred-éves Emlékmű is része. Az Erzsébet ligetben áll Ruzicskay György alkotóháza, amely bemutatja a festő munkásságát. Hazánkban egyedülálló a Szarvasi Vízi Színház, amely évről évre színvonalas darabokat mutat be.

A Cervinus Teátrum szlovák és magyar nyelvű színművekkel szórakoztatta közönségét. 2012 szeptemberében egybeolvadt az egykori művelődési központtal, így a kulturális palettája is kiszélesedett. Saját színházépületet és technikát is kapott. A térség fellendítéséért sokat tesz a Körös Menti Kulturális és Turisztikai Egyesület.

Jeles esemény a júniusi Aratónap és a Kárpát-medence Nemzetiségi Találkozója, valamint a szeptemberi Szilvanap.

További információk: **Tessedik Múzeum**

5540 Szarvas, Vajda Péter u. 1. • 66 216 608
muzeum@szarvas.hu

Szarvasi Vízi Színház

5540 Szarvas, Petőfi Sándor u. 7-9. • +36 20 293 6022
info@viziszinhas.hu • www.viziszinhas.hu

Százmalom

5540 Szarvas, Ady Endre u. 1/1. • +36 66 216 609

Ruzicskay-képtár

5540 Szarvas, Erzsébet liget • +36 66 312 042

Cervinus Teátrum Művészeti Nonprofit Kft.

5540 Szarvas, Kossuth tér 3. • +36 66 311 464
szinhaz@cervinusteatrum.hu • www.cervinusteatrum.hu

Békésszentandrás

A nagyközség a Hármaskörös és holtágai miatt fontos üdülőterület. Az itt készülő híres szőnyegek megtalálhatók az Országházban vagy a washingtoni Fehér Házban is. A községháza udvarán az „András-kereszt” áll, amelyet a millennium évében emeltek. A Kálvária téren a Jubileumi Emlékház várja a látogatókat, amelyek homlokzatát tűzzománc képsor díszíti. Vértessy Mihály bírónak, az 1735-ös parasztfelkelés vezetőjének szobor állít emléket a róla elnevezett téren, de a könyvtárban más szobrok is helyet kaptak. A hívők református és katolikus templomban is gyakorolhatják vallásukat.

Körös Művelődési Ház és Könyvtár

5561 Békésszentandrás, István király u. 16.
+36 66 218 660 • konyvtar@bekesszentandras.hu
www.bsza-konyvtar.co.cc

Jubileumi Emlékház

5561 Békésszentandrás, Kálvária tér

Szőnyegszövő • 5561 Békésszentandrás,
Szent András u. 2. • +36 66 218 922

Kunszentmárton

A Hármaskörös, a Tisza és a Kurca ölelésében fekvő településen a tatárok dúlását követően kunok telepedtek le, innen a helynév „kun” előtagja. A város mellett kanyargó Körös-hullámtér a Körös-Maros Nemzeti Park része. Művelődési Központja 1927-ben épült, hajdanán Iparos Székházként működött. A kulturális programok mellett turisztikai szolgáltatásokat is nyújt. Színházterme több mint 200 fő befogadására alkalmas.

Helytörténeti múzeumát az egykori börtönből és börtönkápornából alakították ki, ahol állandó és időszakos kiállításokkal várják a látogatókat. A legendák szerint a híres betyár, Rózsa Sándor is raboskodott itt, de társai kiszabadították. A múzeum egyesületeknek és hagyományörző csoportoknak is otthont ad. Nyaranta az Alkotók Szabad Társasága táborozik itt.

Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum

5440 Kunszentmárton, Kerületiház u. 8.
+36 56 461 518 • muzeumatomlocben@t-online.hu

Művelődési Központ

5440 Kunszentmárton, Kossuth u. 16.
+36 56 461 042 • kunmuvhaz@freemail.hu

A Körösök Völgye Natúrpark Egyesület egyik legfontosabb küldetése, hogy a Körösök völgyét, mint egybefüggő földrajzi területet népszerűsítse, megismertesse természeti, kulturális értékeit, turisztikai attrakcióit. Az egyesület ennek megfelelően olyan tevékenységeket valósít meg, amelyek a terület turisztikai vonzerejét növelik, hosszú távon pedig elősegítik a gazdagság élénkítését, az itt élők életkörülményeinek javítását.

A projekt, melynek keretében jelen kiadvány is megjelent, többek között rendezvényeken, helyi és országos médiumokban történő megjelenéssel, 11 féle turisztikai kiadvánnyal, térképpel és tematikus molinókkal népszerűsíti a Körösök völgyét.

www.korosoknaturpark.hu • www.facebook.com/korosokvolgye

Komplex turisztikai marketing tevékenység, képzés és oktatás megvalósítása a Körösök Völgyében. (Pályázati azonosító: 8319476228) Kedvezményezett: Körösök Völgye Natúrpark Egyesület (5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.) Az Európai Unió és Magyarország Kormánya által nyújtott támogatás összege: 24 999 999 Ft (€87 041)

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Nemzeti
Együttműködési
Alap

Jelen kiadvány újrayomtatása a NEA-KK-16-SZ-1232 azonosítószámú pályázat keretein belül valósult meg.

